Mūsų Lietuva

Jornal Lituano «NOSSA LITUANIA»
DIRETOR RESPONSAVEL
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
REDATOR: MONS. P. RAGAZINSKAS
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES LAIKRAŠTIS
ADRESAS:
AV. ZELINA, 515 - C. POSTAL 4118
SÃO PAULO
ATSKIRO NUMERIO KAINA 15,00

NR. 684 (32) SÃO PAULO — BRASIL — 1962 M. RUGPIŪČIO MĖN. — AGOSTO 25 D. XV METAI

Lietuvos Laisvė Siejasi su Vakaru Laimėjimu

Berlynas - Vakarų rezistencijos prieš komunizmą barometras

Kremlius, negalėdamas paslėpti komunistinės sistemos atšiaurios tikrovės, nesekmės ir bankroto ir neįstengdamas sulaikyti pavergtųjų žmonių masinio bėgimo į laisvę, savo vergų imperiją apstatė įelektrintomis vielų tvoromis, aukštais sargybų bokštais ir tūkstančiais KGB karių su šunimis sienų saugoti. Rytų Berlynui atskirti nuo laisvosios miesto dalies, pernai, rugpiūčio 13 dieną, pastatė šiurpiąją sieną, kuri iškalbingai byloja, kad už jos nėra nei laisvės, nei gerovės, bet vien sovietinis tautų kalėjimas, kuriame kenčia ir mūsų žmonės

Niekam ne paslaptis, kad toji vergų siena, elektros tvoros, sargybiniai su šunimis ir ištuštintos pasienio zonos, į kurias niekam nevalia įžengti, nėra Mažinot sistema apsiginti nuo agresijos, bet teroro mašina Sovietų pavergtiem žmonėms atgrasinti nuo veržimosi pabėgti iš komunistinio «rojaus». Visos šios priemonės kalba pačios už save ir paneigią bet kuriuos Chruščiovo pasigyrimus apie komunistinės sistemos pranašumą, tariamuosius atsiekimus, pažangą ir gerovę

Laisvoji Berlyno dalis vaizdžiai parodo, kad gerovė galima tik laisvėje. Aišku tad, kodėl Maskva siekia tąją miesto dalį pavergti, panaudodama sukčiausias priemones, Laisvasis Berlynas kliudo Sovietam jų kolonijalinei imperijai Rytų Europoje konsoliduoti Kremliaus valdovai puikiai žino, kad Lietuva ir kitos Sovietų pavergtos Rytų Europos tautos siekia ir sieks tolygių laisvių ir gyvenimo sąlygų, kuriomis naudojasi ir džiaugiasi Vakarų Berlyno gyventojai Rytų Europai tai atsiekti ir pasiruošti ekspansijai į Vakarus, Maskva sukėlė Berlyno krizę ir daro viską, kad Bendrajai Europos Rinkai sutrukdytų sujungti Europą, o NATO valstybėms sustiprinti savo pozicijas ir karinių jėgų persvarą: Nuo Vakarų laimėjimo šiose rungtynėse dug priklausys pasaulio taika, o taip pat Rytų Europos ir Lietuvos laisvės ateitis. Berlynas šiandien yra laisvės simbolis ir Vakarų rezistencijos prieš komunizmą barometras. Šiai kovai laimėti Vakarai turėtų laikytis kietai ir reikalauti laisvo apsisprendimo teisės ne vien pavergtajai Berlyno daliai ir Rytinei Vokietijai, bet visai Sovietų pavergtai Rytų Europai. Toji teisė priklauso visom tautom, tuo labiau tom, kuros buvo laisvos ir kenčia sovietinę priespaudą Kol tos tautos nebus laisvos, tol ir Berlyno problema nebus išspręsta, tol Berlyno gyventojai nesijaus saugūs.

Nedviprasmiai pasisakydami už Berlyno ir Vokietijos laisvę ir pasmerkdami Sovietų kęslus pana doti šią Berlyno dalį komunistinei ekspansijai į Vakarus, kartu reiškiame viltį, kad vokiečių tauta, kaip ir visos kitos Vakarų tautos, tolygiai rems Lietuvos laisvės bylą ir neatidėliodamos reikalaus jai laisvės ir nepriklausomybės

VYRIAUSIOJO LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETO PREZIDIUMAS.

VLIKo Prezidiumo Posėdis New Yorke

Rugpiūčio 11 d. New Yorke posėdžiavo VLIKo praplėstasis Prezidiumas Posėdyje dar dalyvavo Finansų Komisijos nariai ir Tautos Fondo atstovas Posėdyje apžvelgta tarptautinė padėtis, aptartas VLIKo darbų derinimas bei Lietuvos reikalais budėjimas besikeičiant tarptautinei padėčiai. Plačiai apžvelgtas pavergtųjų gyvenimas Lietuvoje. Pastaruoju metu buvo daugiau galimybių susitikti su lietuviais, atvykusiais į Vakarus įvairių pasirodymų (sportas, festivalis ir pan.) progomis, be to, jau ir į Vak. Vokietiją per 3-4 metus bus atvykę iš Lietuvos per 3 000 asmenų Posėdyje taip pat išsamiai aptartas lėšų klausimas, pripažinta, kad Čikagoje liepos mėn. pabaigoje įvykęs ALT suvažiavimas bus išsklaidęs kai kuriuos neaiškumus VLIKo posėdis buvo darbus ir pozityvus.

— Vienam Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų, profesoriui Mykolui Biržiškai rugpiūčio 24 d. sukanka 80 m. amž. Lietuvių tautai, jos kultūrai didžiai nusipelnęs veikėjas, pastaruoju metu sirguliavęs, tebegyvena Los Angeles, Cal., JAV-se. Iškilmingą sukaktuvininko minėjimą Los Angeles mieste rengia specialus komitetas — minėjimas įvyks rugsėjo 30 d.

BERLYNE

Praėjusią savaitę keletą dienu Berlyno gyventojų visas dėmesys buvo nukreiptas į «gėdos mūrą», kurį pastatė komunistai, kad sutrukdyti masinius vokiečių bėgimus į laisvąją Berlyno zoną Vienas jaunas vokietys Peter Fecht, lipant per mūrą, komunistų policijos buvo nušautas Šis įvykis sukėlė didelio pasipiktinimo ne tik Berlyne, bet ir visoje Vokietijoje. Vakarų pusėje kelis kartus buvo susirinkusios didžiulės minios žmonių protestuoti prieš komunistų šaudymus.

Vakarų Berlyne yra rusų paminklas pastatytas, prie kurio garbės sargybą dieną ir naktį eina rusų kareiviai. Aišku, jei nebūtų sargybos, komunistų paminklą berlyniečiai būt seniai nuvertę Šią savaitę vykstant rusų kariams prie paminklo sargybų pakeisti, jų automobiliai buvo akmenimis apdaužyti

Nežiūrint mūro sienos ir spygliuotų vielų tvoros, bėgimai į laisvus vakarus tebevyksta

— SUOMIJOS sostinėje suruoštas tarptautinis jaunimo festivalis, kurį ruošė Kremlius, nepavyko

Patys suomiai dar prieš festivalą ir jo metu sostinės gatvėse ruošė kasdien protesto manifestacijas prieš komunizmą

Dalyvių atvyko bent 40 procentų mažiau, negu buvo laukta.

Įvairių kraštų delegacijos, ypač Azijos ir Afrikos kraštų, protestuodami prieš diktatūriškus komunistų metodus, iš festivalio demonstratyviai pasitraukė ir namon išvyko.

Nemaža atvykusių iš anapus geležinės uždangos, ypač iš Rytų Vokietijos, pasirinko laisvę, pabėgo. Lietuvos jaunimo delegacija buvo labai negausi, vos septyni asmenys. Jiems buvo uždrausta susitikti su laisvo pasaulio lietuviais, kurių keleta tuo metu buvo Suomijos sostinėn atvykę. Ir pripuolamai susitikę atsisakė kalbėtis su laisvo pasaulio lietuviais. Žinoma, visą laiką jie buvo politrūkų priežiūroje ir vieni niekur negalėjo išeiti. Okupuoto krašto lietuvis nėra laisvas ne tik savo krašte, bet ir išvykęs užsienin negali laisvai atsikvėpti ir pasikalbėti su kuo nori. Niekur kitur pasaulyje taip nėra...

DABAR JAU LENINO EILĖ

Kitados Stalinas buvęs komunistų «saulė», «išmintis», ir visoks kitoks genijus, buvo taip suniekintas, kad net jo palaikai išimti iš Raudonosios aikštės ir nežinia kur padėti.

Yra ženklų rodančių, kad ir Lenino panašus likimas laukia. Kaikuriuose satelitiniuose kraštuose, pavyzdžiui Lenkijoje, Čekoslovakijoje, pati komunistinė spauda rašo, kad nuo Lenino laikų jau daug metų praėjo ir kad gyvenimo sąlygos yra žymiai pasikeitusios Todel ir jo «mokslas» yra nebe trūkumų ir ne viskas tinka mūsų laikams. Kai kas daro iš šių pareiškimų išvadas, kad Lenino likimas bus toks pat kaip Stalino.

— ARGENTINOJE pačių aukštųjų kariškių tarpe yra nesutarimo. Vyksta nuolatinės permainos karo vadovybės sluoksniuose. Ypač kariškiai nepatenkinti liko ekonomijos ministerio Alsogaray pasakyta kalba, kurioje buvo ir kariškiai paliesti.

Ekonominė krašto padėtis dar vis sunki. Valdininkams algų išmokėjimas yra atsilikęs Šią savaitę Buenos Aires centre valdininkai buvo suruošę demonstracijų reikalaudami išmokėti atsilikusias algas ne bonais, bet pinigais.

— ITALIJOS pietų rytinėje dalyje žem drebėjo. Žuvo apie 15 žmonių, materialinių nuostolių irgi nemaža padarė,

— Jungtinės Amerikos Valstybės pranešė, kad sulig parlamento nutarimo, finansinės paramos negaus visi tie kraštai, kurie nusavindami Amerikos piliečių ar kompanijų nuosavybes neatlygins Brazilijoje irgi kaikurių Amerikos kompanijų nuosavybė buvo nusavinta ir dar del atlyginimo nesusitarta.

— SÃO PAULO šiuo metu yra Brazilijos politiniame gyvenime dėmesio centras. Būsimieji gubernatoriaus rinkimai spaliaus mėn 7 d lems ne tik S. Paulo estado, bet ir visos Brazilijos likimą Kova vyksta tarp trijų kandidatų: José Bonifacio Coutinho Nogueira, kurį palaiko ir remia dabartinis gubernatorius Carvalho Pinto, Adhemar de Barros ir Janio Quadros.

Rinkimų svarbumą rodo ir tas faktas, kad gubernatorius Carvalho Pinto paliko gubernatūrą ir įsitraukė į rinkiminę propagandą José Bonifacio naudai. Rugsėjo mėnuo bus lemiamasis. Šiuo metu dar daug yra neapsisprendusių, kurie neužilgo turės užimti vieną ar kitą poziciją. Kiekkuris kandidatas yra stiprus sunku pasakyti Interiore yra tikra, kad Janio Quadros yra trečioje vietoje São Paulyje — sunku atspėti. Tačiau atrodo, kad laimėtoju turėtų išeiti José Bonifacio. Interiore jo laimėjimas yra tikras. S. Paulyje ir kituose aplinkiniuose miestuose jo naudai daug padės trabalistų, getulistų partija, kuri į gubernatorius palaiko jo kandidatūrą ir kuri rūpinasi propagandos pravedimu S. Pauly, Sto. Andrė, S Bernarde ir S. Caetane. Trabalistų parama J.B. laimėjimui yra lemiama.

— 4.300 sovietinių karių iššikėlę Kuboje, praneša AFP žinių agentūra, remdamasi Miami radijo žiniomis Sovietų kariai atvykę į Kubą penkiais laivais liepos mėn pabaigoje. Spėjama, kad komunistuojantis Kubos vadas Fidel Castro paprašė sovietų pagalbos prieš laukiamą Kubos liaudies sukilimą. — Amerikos įstaigos dėl tos žinios laikosi santūriai. Savaime aišku, jei sovietai tikrai būtų drįsę iššikelti Kuboje, Amerikos pašonyje, tai galėtų turėti rimtų pasėkų.

— Dar 5.000 vokiečių Lietuvoje. Iš Lietuvos kilmės vokiečių organizacijų patirta, kad Lietuvoje dar esą apie 5 00 vokiečių tautybės žmonių. Didžia dalimi asmens, kurie norėtų persikelti į Vakarus, bet sovietų įstaigos iki šiol jiems nedavė leidimo. Kaip žinoma tuos klausimus sprendžia Maskva. — Rugsėjo 8-9 d.d. Neheim-Huesten įvyks didžiulis Lietuvos kilmės vokiečių sąskrydis, kuriame norima iškelti šūkį: «Tautoms reikia suteikti laisvę ir apsisprendimo teisę!» Sąskrydvje kalbės ąs ir Nordrhein-Westfalen'o krašto ministras K. Grundmann

ŠIO NUMERIO LEIDĖJAI

Jurgis ir Faustina Sliesoraičiai, abu bendromis jėgomis išleidžia šį 32 «Mūsų Lietuvos» numerį, paaukodami 10 tūkstančių kruzeirų, už ką «M.L.» Redakcija ir Administracija labai dėkoja ir laukia sekančių numerių leidėjų.

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

25-tasis Pasaulinis Pax Romana Kongresas Montevideo

P. Ragažinskas

1. KAS YRA TOJI PAX ROMANA (ROMOS TAIKA)?

Pax Romana yra pasaulinis šviesuomenės sąjudis, apimąs visų tautų ir rasių katalikiškąją studentiją ir aukštąjį mokslą baigusius intelektualus Šiuo sąjudžiu siekiama: jungti katalikus studentus ir intelektualus į tarptautinę akademinę bendruomenę, grindžiamą krikščioniškosios meilės ir katalikų tikėjimo vienybe; spręsti laiko keliamas problemas ieškant joms deramo sprendimo krikščioniškų principų šviesoje; skleisti krikščionišką mintį ir dvasią universitetinėje ir profesinėje aplinkoje; atstovauti katalikams studentams ir intelektualams tarptautiniame bendravime

Šiems tikslams siekti šaukami kongresai bei suvažiavimai, ruošiami studijiniai seminarai, leidžiamos knygos ir žurnalai.

Pax Romana nariais yra ne paskiri asmenys, bet įvairių kraštų akademinės organizacijos, kurios Pax Romana sudėtyje sudaro dvi šakas: studentų ir aukštąjį mokslą baigusių intelektualų federacijas.

2 PAX ROMANA ISTORIJA.

Pax Romana idėjos pradžia siekia devyniolikto šimtmečio pabaigą 1887 m Šveicarijoje buvo iškelta mintis pradėti organizuoti tarptautinį katalikų studentų sąjūdį. 1888 m. rugpiūčio m 23 d., su Popiežiaus Leono XIII pritarimu, buvo įsteigtas Tarptautinis Katalikų Studentų Susivienijimas.

Mesta idėja kas kart rado vis didesnio įvairiuose Vakarų Europos kraštuose pritarimo.

Pirmasis Didysis pasaulinis karas laikinai buvo sustabdęs tarptautinį katalikų sąjūdį. Tuoj po karo didesnio ar mažesnio masto katalikų studentų suvažiavimai buvo rengiami.

1921 m liepos mėn. 19 d. buvo sušauktas platesnis tarptautinis katalikų studentų suvažiavimas Iniciatoriai pakvietimus išsiuntė 23 kraštų katalikų studentų organizacijoms Jų tarpe kvietimas buvo pasiųstas ir Lietuvos ateitininkams. Suvažiavimas, kuris vyko Šveicarijoje, Friburge, kur yra pasaulinio garso katalikų universitetas, išrinko tarptautiniam katalikų studentų sąjudžiui PAX ROMANA vardą

Lietuviai įsijungė 1925 m, kai Studentų Ateitininkų Sąjunga buvo priimta pilnateisiu nariu.

1947 m. Pax Romana pasidalino į studentų ir intelektualų federacijas Šiuo metu Pax Romana priklauso 59 kraštai. Jų tarpe iš Afrikos ir Azijos. Intelektualų federacijoje lietuvius katalikus intelektualus atstovauja Ateitininkų Sendraugių Sąjunga,

Suvažiavimai šaukiami kas metai vis kitame krašte Kiekvienam suvažiavimui parenkama momentui aktuali tema

Šiais metais 25 tasis Pax Romana Pasaulinis Kongresas buvo sušauktas Pietų Amerikoje, simpatiškoje Urugvajaus sostinėje Šiu metu pagrindinė tema buvo «Universitetas ir socialinis klausimas».

(B D.)

Lietuviai Pax Romana Kongrese iš dešinės — Dr. P. V. Vygantas (New York) P R Studentų Federacijos pirmininkas, trečią kart perrinktas, žurnalistas K Čibiras ir Prel. P Ragažinskas ateitininkų sendraugių atstovai Kun. Prof. Venskus S. J.. Kun. Dr. Milius, ir Kun. Dr. P. Daugintis S. J. - stebėtojai.

Zeferina Puikytė - Balvočienė

Koplytėlėj

Prieš sopulingąją Madoną nišoje
Parklupau
Jei malda — sielos tik skundas —
Kaip ištvert ?!

Sutemoj šviesių vitražų . . .
Žaidžia spinduliai,
O, Madona, skausmas Tavo,
Te viltis bus man.

VENGTINI RYŠIAI SU VAKARIEČIAIS

Lenkijos jungtinės darbo (komunistų) partijos centro komitetas įspėjo visus lenkų rašytojus ir žurnalistus vengti kontaktų su jų kolegomis iš Vakarų kraštų Esą, tokiems ryšiams esant, į kapitalistinius kraštus patenka įvairios politinės informacijos ir tai galį būti žalinga partijai. Nors ir ne viešai, tačiau už tokių ryšių palaikymą įspėjimo nesilaikantiems gręsia sunkios bausmės Tuo pačiu metu lenkų partijos ck puolė lenkų publicistus, kurie, girdi, per daug karštai domisi vakarų klausimais ir maža dėmesio kreipia į socializmo pasiekimus. Propagandiniu požiūriu per silpnai svarstomi lenkų sovietų santykiai. Duota suprasti, kad ateity lenkų spauda turinti žymiai daugiau dėmesio skirti sovietų politikos siekimams.

— Mėgiami kriminaliniai romanai Pagal surinktu duomenis apie knygų skaitymą Lenkijos karinėse bibliotekose paaiškėjo, kad karinio turinio leidiniai retai tėra skaitomi Kariai, karininkų neišskiriant, daugiausia domisi kriminalinio turinio knygomis Politiniuose krašto sluoksniuose tai kelia nemažą rūpestį

— 50 000 nuotraukų, grafinių piešinių, apie Europos rytus. Fed. Vokietijoje. Marburge (Lahn) esančiame J G Herderio vardo institute veikia vad. Paveikslų archyvas. Sukrautas didelis turtas nuotraukomis, grafiniais piešiniais, dispozityvais ir pan, vaizduojąs Rytų Europos kraštus, jų tarpe ir Pabaltiją, Lenkiją, Čekoslovakiją. Apie šį archyvą pranešdamas, «Frankfurter Allgemeine Zeitung» (124) bendradarbis pastebi, kad jis įsteigtas prieš 10 metų ir šio metu esąs didžiau-

(pabaiga 3 pusl)

Mater Et Magistra

NAUJOJI SOCIALINIO MOKSLO CHARTA

KAN. V. ZARAKAUSKAS

(tąsa)

Darbininkų asmenybės kėlimui reikia, kad tiek privačios, tiek viešosios įmonės taptų lygiaverčių asmenų bendruomenėmis, pagrįstomis visų tarpusavio pagarba, susipratimu, solidariu bendravimu ir interesais. Enciklika kviečia katalikus veikliau įsijungti į darbininkų sąjūdžius ir iškelia Tarptautinės Darbo Organizacijos nuopelnus šioje srityje.

TEISINGUMO IR ŽEMDIRBIAMS

Popiežius Jonas savo Mater et Magistra enciklikoje neaplenkia žemdirbių, lauko darbininkų socialinių problemų. Teisingumas reikalauja, kad žemdirbiai turėtų tas pačias sąlygas savo asmenybei vystyti, kaip pramonės darbininkai ir tarnautojai Viešųjų veiksnių pareiga yra pakelti žemdirbių gyvenimo lygį gerinant kelius, susisiekimą, butus, sveikatos priežiūrą, aprūpinant vandeniu bei elektra, keliant pradžios mokslo ir technikinio bei profesinio pasiruošimo laipsnį, skatinant gamybinės technikos pažangą ir sudarant geresnes sąlygas sporto, pramogos, kultūros ir religijos gyvenimo poreiškiams.

Bet tam reikia pirmiausiai veikti pasinaudojant atitinkama ekonomine politika, kuri turi apimti mokesčių paskirstymą, paskolų teikimą, socialinį draudimą, socialinį saugumą, kainų apsaugą, vietinės pagelbinės žemės ūkio pramonės (produktų perdirbimo, konservavimo, transporto) skatinimą, kad žemės ūkio neabsorbojamieji šeimos nariai čia pat galėtų gauti darbo ir papildyti pajamas. Ūkio savininka turi taikytis prie vietos ir krašto sąlygų. Tačiau prigimtąjį ir krikščioniškąjį žmogaus bei šeimos idealą geriausiai atitinka šeiminės apimties ūkis Taip pat toks ūkis, kurį sudaro lygiateisių asmenų bendruomenė, pagal teisingumo ir teisybės reikalavimus Kad šitokios santvarkos ūkis galėtų būti pakankamai pelningas ir įstengtų laiduoti reikiamą pragyvenimo lygį, reikia kad žemdirbiai gautų tinkamą apmokymą ir profesinę pagelbą, kad neatsiliktų gamybinėje technikoje, kad turėtų savo kooperatyvines bei profesines organizacijas ir kad galėtų dalyvauti, taip pat ir viešojo gyvenimo tvarkyme

Būtina, kad patys žemdirbiai taptų ekonominės, socialinės ir kultūrinės žemės ūkio pažangos pionieriai Šiam tikslui pirmiausia tur siekti daugiau mokslo, daugiau profesinės sąmonės, daugiau tarpusavio solidarumo, daugiau atsakingo kooperacinio, profesinio, sindikatinio bendradarbiavimo, kuris grupės interesą pajungia bendrojo labo tarnybai pagal teisingumo ir teisybės reikalavimus Tik šiuo būdu galima išnaudoti naujuosius mokslo ir technikos laimėjimus, apginti gaminių kainas ir pasiekti pramonės darbininko bei tarnautojų gyvenimo lygį.

Tiesą pasakius, popiežius Jonas savo enciklikoje žemdirbiams nieko naujo neskelbia, bet tik pakartoja Pijaus XII jau seniau šiuo klausimu pareikštus reikalavimus Šis popiežius įvairiomis progomis yra kalbėjęs apie šios srities darbininkus, palietęs jų gyvenimo problemas ir iki smulkiausių detalių jas išnagrinėjęs. Bet vis tik reikia pažymėti, kad toks popiežiaus Jono žemdirbių reikalų įtraukimas į enciklikią ir davimas labai konkrečių direktyvų joms spręsti yra naujas socialinio mokslo apimties praplėtimas

ENCIKLIKA GINA ŽMOGAUS INICIATYVĄ IR TEISES

Nors ši enciklika savo turiniu yra labai plačios apimties, be abejonės parengime bendradarbiavo daugelis socialinio mokslo specialistų, bet negalima tvirtinti, kad ir šioje enciklikoje nebūtų junta ma šiokių tokių trūkumėlių. Sakysime, pasigendama joje tikslesnio pasisakymo dėl žemės reformos Šis reikalas šiandie yra labai aktualus Ypač Ispanijoje, Italijoje ir Pietų Amerikoje. Nėra joje taip pat griežtesnio aptarimo ir dėl pačių darbininkų sąjungų, profesinių sąjungų, sam

Iesko Būdu Sustiprinti Ateistine Propaganda

Smilkalų kvapas tebejaučiamas — teigė Vilniaus pokalbio dalyviai

Elta. Ateistinio darbo sunkumai vis dar užgulę partinius ir kitokius darbuotojus Lietuvoje. Spaudai ir radijui su televizija vis dažniau pavedamos pareigos daugiau paskleisti ateistinės, antireliginės propagandos. «Tiesos» dienraštis drauge su radijo ir televizijos komitetu (jis neseniai pavadintas «valstybiniu») televizijos studijoje Vilniuje suorganizavo visos eilės mokslo, agitacijos ir kt. veikėjų pokalbį. Čia dalyvavo iš žymesnių partinių, mokslinių darbuotojų «Komunisto» vyr. redaktorius V. Niunka, dr. V. Girdzijauskas, doc. A. Gučas, buv. kun. J. Ragauskas ir kt. Jų visų pareikštas mintis galima suvesti į vieną lyg raudonu siūlu reiškiamą susirūpinimą — kaip sustiprinti kovą su religiją, kaip labiau įsigilinti į tikinčiųjų būseną, kas daryti, kad ateistiškai nesą įmanoma perauklėti suaugusiųjų kas daryti, kad ateistinė propaganda atrodytų labiau įtikinama?

Įdomesnės pokalbyje pareikštos mintys: Vilniaus ateizmo muziejaus direktorius St. Markonis susirūpinęs klausė, kaip paaiškinti reiškinį, kad baigę aukštąją mokyklą jaunieji Lietuvos gydytojai dar vis tiki «religiniais prietarais»? Tai patvirtino ir dr. Girdzijauskas. «Tarybinės Moters» redaktorė I. Povilavičiutė paaiškino, kad ateistinio turinio paskaitomis Lietuvos moterys nesidomi, nes jos paskaitas klauso nuvargę, po namų ruošos ir daugiau, girdi, per paskaitas galvoja apie namus ir vaikus. G. Kurševičienė nusiskundė, kad į ateistines paskaitas nevisuomet ateina tikintieji, dar nesugebama prie jų prieiti. O Lietuvoje pristatomas «žinomuoju ateistu» Jonas Ragauskas susirūpinęs iškėlė dar vieną reiškinį — esą pasitaiko, kad lietuviai abiturientai... padėkoja Dievui. Jis iškėlė kitą mintį ir su ja ne visai sutiko doc. A. Gučas, būtent, kad netenka daug vilties dėti į suaugusius, jų ateistines nuotaikas, nes neįmanoma esą performuoti jų sąmonę. Ne — teigė Gučas — juk sąmonės formavimasis vyksta visą laiką, tad ir suaugusieji esą savo sąmonę pertvarkę...

Pokalbio dalyviai iškėlė reikalą daugiau gilintis į tikinčiųjų būseną, susidomėti jų jausmais. Jau minėtas doc. A. Gučas nusiskundė, kad vedamoje antireliginėje kovoje apie religiją vis nurodoma, kad tai esąnti neteisingų žinių sistema, tuo tarpu neatkreipiamas dėmesys į jausmus, emocijas. Esą dažnai pasitaiko, kad žmogus, jau turįs žinių, griaunančių jo religinius pagrindus, bet vis das pasilieka jausmas ir kaip pastebėjo kiti pokalbio dalyviai vis dar tebejaučiamas smilkalų kvapas.

Tebeieškant galimybių dar daugiau plėsti antireliginę kovą, buvo svarstyta ir meno panaudojimas. Pokalbyje kalbėjęs rašt. J. Marcinkevičius pripažino, kad tik karikatūros srityje esą įmanoma pulti klerikalizmą, kulto tarnus. Tačiau toji klerikalizmo kritika kuri turi senas tradicijas (čia jis paminėjo Žemaitę, Vienuolį, V. Mykolaitį Putiną, iš dalies ir Venclovą) šiandien turinti pereiti į ateistinę propagandą pilnos to žodžio prasme. Girdi, paviršutiniška kritika objektyviai padeda tik kultui, ir juo labiau, kad bažnyčios naudojamos įvairios formos «pasidarė lankstesnės, nebe absurdiškos». Buvo pranešta, kad dar šiemet pasirodys V. Radaičio knyga «Pasakojimai apie kunigus», kur, girdi, sukaupta daug «apmąstytos medžiagos».

V. Niunka pokalbyje pareiškė nuomonę, kad vis dėlto reikia kovoti, demaskuoti atskirus kunigus, kad antiklerikalinė propaganda turinti vaidinti didelį vaidmenį. Niunkos nuomone, lietuviškieji ateistai nesugeba įtikinamai įrodinėti ateistines tiesas, kad nesugebama prie kiekvieno žmogaus atitinkamai prieiti. Esą Lietuvoje vyksta «labai gilūs procesai». Tačiau per televiziją perduotas pokalbis dar kartą įrodė, kad tie procesai vis susiduria su sunkumais, kad nuolat ieškoma būdų, kaip nors pajvairinti priemones tiems procesams sudaryti.

J. Augustaitytė Vaičiūnienė

Pasiilge Tiesos

Tiesos pasilgę ir pastogės,
Mes einam per tuščius laukus.
O vakaras, dienos šypsnius pavogęs,
Palydi mėlynais takeliais mus.

Nustoja vėjas nendres supęs...
Užmiega gluosniai ant kalvų.
Sugulę poilsio krantuose upės...
Joms akmenėlis po galvų.

Ir mes tarp mėlynų alyvų,
Tarp grįžtančio pavasario šviesos,
Čia sutinkam su akių žvilgsniu negyvu,
Išvytos iš namų, tiesos.

Pavergtuju Tautu Savaitė

Šiais metais, prez. J. F. Kennedžiui paskelbus, JAV se vyko liepos 15-21 d.d. Ji atkreipė netik JAV gyventojų, bet ir plačiojo pasaulio visuomenės, jos politinių sluogsnių, spaudos dėmesį. Šioji savaitė 1959 m. liepos mėn. vienbalsiai buvo įrašyta į JAV Kongreso įstatymą (įst. 86 90) ir kasmet minima atitinkamai ją paskelbus JAV prezidentui. Šiais metais prez. Kennedy kreipėsi į visus amerikiečius pasisakyti už tautų teisingus siekimus atgauti nepriklausomybę ir žmogaus laisves. Kaip nurodė prezidentas, savivaldos ir žmogaus laisvės principai — tai plačiai žinomi idealai ir drauge bendrasis žmonijos palikimas. Ryšium su PT Savaite atitinkamą atsišaukimą paskelbė vadovai šių už laisvę pavergtiesiems kraštams kovojančių organizacijų: Pavergtųjų tautų draugų Amerikoje organizacijos, Rytų ir Vidurio Europos kilmės amerikiečių sąjos (jos pirm. prel. J. Balkūnas) ir Pavergtųjų Europos Tautų Seimo. Pagrindinės PT Savaitės iškilmės vyko liepos 15 d. New Yorke. Šalia iškilmingų pamaldų dviejose miesto bažnyčiose (jų tarpe šv. Patrico katedroje) tūkstantinė minia laisvės siekius ir protestą prieš kolonializmą demonstravo prieš JT pastatą. Pusiau stiebo nuleistos plėvesavo devynių pavergtų tautų vėliavos skambėjo tautų himnai, kalbą pasakė PET Seimo pirmas vengrų politikas Ference Nagy. Jis pabrėžė prieš teigimus, esą, pavergtųjų tautų klausimas esąs neaktualus ir atkreipė dėmesį į sovietų ūkio krizę. Prie šios krizės žymia dalimi prisidėjo pavergtųjų tautų žemdirbių kolchozininkų pasipriešinimas bolševikiniam režimui. Liepos 17 d. Savaitės manifestacijos New Yorke vyko ir prie miesto rotušės, prie vėliavų budėjo JAV karinė garbės sargyba. Kalbėjo tautų atstovai ir perskaitytos gubernatoriaus ir burmistro proklamacijos. Savaitė paminėta ir visoje eilėje kitų JAV miestų, ji rado atgarsį didžiuosiuo e JAV laikraščiuose, radijo pranešimuose. (E).

(pabaiga iš 2 pusl.)

sias Europoje. Paveikslų archyvo vedėja Ursula Rohde nurodė, kad visi paveikslai apima paskirų kraštų tapybą, architektūrą, liaudies meną, kaimo statybą, vietovardžius ir pramonės sritis. Dispazitivų formoje pavaizduota istorinė kalbų, sričių plėtra Europos rytuose. Dar archyve esama ir paskirų kraštų R. Europoje menininkų, mokslininkų, politikų ir ūkio specialistų nuotraukų. Archyvo turtu naudojasi ne tik studentai ir mokslininkai, bet ir visi, susidomėję Europos rytinėmis sritimis.

dinių sąjungų. Bet to nevaisant, vis tik enciklika labai aiškiai išdėsto atskiro žmogaus teises ir iniciatyvą. Labai aiškiai pasakyta apie žmogaus teisę į nuosavybę, apie žmonių lygybę, nesvarbu kokioje jie būtų socialinėje būklėje, nei kokios jie būtų odos spalvos. Išdėsto teises darbininko į fabriko nuosavybę, atsakomybę bendruomenės gyvenime.

ENCIKLIKA KALBA APIE SOCIALĖJIMĄ

Šioje enciklikoje yra labai aiškiai aptartas ir modernių laikų žmogaus gyvenimo suvisuomeninimas. Tai yra viena būdingiausių mūsų laikų gyvenimo apraiškų. Jis reiškiasi nuolatiniu bendravimo santykių gausėjimu, sukuriančiu vis naujas bendruomeninio gyvenimo bei veikimo lytis su atinkamom teisėnėm institucijom. Pagrindinė šitos raidos priežastis yra mokslo ir technikos pažanga, gamybos našumas ir paties gyvenimo kultūrėjimas. Bet tai vis daugiau duoda priežasties visuomeniniams veiksniams kištis į jautriausias gyvenimo sritis: į sveikatos priežiūrą, jaunuomenės auklėjimą, profesijos parinkimą, nedarbingųjų bei nesveikųjų globą ir t.t. Tačiau žmogui naturalu siekti tikslų organizuotai, kurie prašoka atskirų asmenų jėgas ir išteklius. Tam yra atsiradę įvairių klūbų, draugijų, sąjudžių ir įstaigų, tarnaujančių įvairiems ūkiniams, kultūriniams, visuomeniniams, sportiniams, pramoginiams, profesiniams ir politiniams tikslams tautinėje ir tarptautinėje plotmėje.

Toks žmonių gyvenimo reiškinys yra naudingas, nes jis kelia gyvenimo lygį ir plečia jo akiratį. Bet tai, kartu ir siaurina asmeninę žmogaus laisvę bei jo atsakomybę, sumažina žmogaus iniciatyvą ir lengvai gali iš žmogaus padaryti automatą. Tat, reikia budėti, kad sambūrių vadovybės turėtų sveiką bendrosios gerovės samprotį, deramai atsižvelgiantį į vispusiško asmens išsiskleidimo reikalą. Tam turi būt paisoma ir autonomijai kenksmingo bendra darbiavimo; kurios nors gyvenimo srities socializacija gali ir turi padaryti teigiamu veiksniu asmeninei ir bendrajai gerovei. Pagal enciklikos mintį šitokis žmogaus gyvenimo suvisuomeninimas turi būti jau blaiv a tikrove ir turi būt vertinamas teigiamai.

AR NE PER TOLI SUKAMA Į KAIRE

Enciklikoje skelbimas apie žmogaus gyvenimo suvisuomeninimą gali kam sukelti ir abejonių. Ar popiežius Jonas XXIII ne per daug toli pasuko į kairę. Nors ir popiežius iškelia žmogaus asmens laisvę, iškelia asmens kilnumą, bet toks jo socialinio gyvenimo suvisuomeninimas, reikalavimas socialinės lygybės kiekvienam žmogui lyg ir pamažu eina prie socialistinio suvisuomeninimo viso žmogaus gyvenimo. Todėl tokie popiežiaus skelbiami enciklikoje reikalavimai ištikro, kai kam gali sukelti įspūdį, kad dabartinis Bažnyčios skelbiamas socialinis mokslas yra visai artimas socialistų mokslui, kuris teikia valstybės valdžiai galią kontroliuoti visas žmonių gyvenimo sritis. Tačiau giliau pažvelgus į enciklikoje išdėstytus reikalavimus aiškiai matoma, iki kurių ribų valstybės valdžia gali kontroliuoti žmonių socialinio gyvenimo sritį. Pagal enciklikos direktyvas, valdžiai teleidžiama tik ten rėkštis, kur žmogus savo iniciatyvą panaudojęs neįsteugia pasiekti tikslo, ar kur visa ištisa žmonių grupė savo bendruomeninių reikalų negali pilnai atlikti.

ENCIKLIKA NEVARŽO PATERNALIZMO VARŽTAIS

Kai kas paskaitęs šią encikliką reiškia tokį samprotavimą, girdi, Bažnyčia tokiu savo socialiniu mokslu suvaržo visuomenės gyvenimą paternalizmo varžtais. Taip ir ne. Bažnyčios socialinis mokslas iš viso yra tiek paternalistinis, kiek patys krikščionys save laiko vienos šeimos vaikais — broliais, kurios Tėvas yra dangaus Viešpats. Tokia prasme mes esame broliai. Bet antra vertus, kodėl mes turime bijoti broliškumo? Juk socialistų kurstomose revoliucijose yra giedami himnai apie visų žmonių brolybę. Tik, žinoma, jie brolybės supratimą turi kitokį. Jie brolybės supratimą remia tuo, kad visų šalių proletarai suvieniję savo jėgas, turi pasaulyje sukurti medžiaginės gerovės karalystę. Betgi, jei žmonių solidarumas yra cementuojamas vien tik išorinėmis priemonėmis, prievarta, o ne meile žmogui, toks solidarumas nėra tikras, negyvas. Iš tokio solidarumo veikiai išnyksta ir brolis — broliškumas, pasilieka tik «draugas» — «draugiškumas».

(B. D.)

DU PASAULIAI

(pabaiga)

Kartais susibaram dėl smulkmenų, tačiau niekad nėra laiko paliesti nei bręstančio žmogaus klausimų, nei jo interesų pakitusios skalės, pasijusti šeima.

Ar aš nesu augalas, atsiradęs be tėvų valios ir noro ir pasiruošimo ir augąs lyg laukinė obelis retai belankomos upės pakrantėje.

Jonas tolo. Jis ir pats neju to, kaip plyšte plyšo nūo kamieno.

Vieną dieną jis gatvėje netikėtai sut ko jaunystės draugą Saulių. Saulius buvo porametų vyresnis. Jų tėvai buvo pažįstami dar iš seno. Jie buvo neseniai persikėlę iš simpatingo miestuko į šį didmiestį, nes sūnų reikėjo leisti į universitetą. Tėvai ieškojo geros mokyklos ir lietuviškos aplinkos.

— Užeik pas mus. Tėvai nesipriešins. Parėję jiems tuoj paskambinsim nuoširdžiai ir linksmai kalbėjo Saulius.

— Kam skambinti? Juk mano reikalas, kur aš einu. Seniai užmiršau apie visokias atskaitomybes tėvams.

— Žiūrėk, tu vis dar tebemėgsti juokauti, Sakai, staigmeną pasakysi parėjęs, kad vaikystės dienas atradai.

— Gal pasakysiu, gal ir ne. Mažai aš kalbuos. Mažai matomės. Dirbam visi. Ir aš. Tapau savarankiškas. Nemėgstu būti varžomas.

— Geri draugai nevaržo vieni kitų, jie tik pataria ir padeda.

— Taip, draugai, bet ne tėvai.

Jonas nerviškai išsitraukia cigarečių ir užsirūko. Saulius sukluso. Jis pažiūrėjo į Joną tiriamai; lyg svetimas žmogus būtų staiga atsistojęs šalia jo. Pajuto, kad sutiktame vaikystės drauge yra kažkas ko jis anksčiau nebuvo pastebėjęs. Sauliui tėvai buvo artimi ir brangūs. Jie buvo jo geriausi draugai, tad toks grubus buvusio draugo pasisakymas jį kiek priglušino. Abu paskendo savo mintyse. Neilgai. Jie priėjo Sauliaus butą.

— Štai, sušilk.. Mamutė jau gavo darbą, todėl aš dabar virėja. Nesijuok, Juk ranka ranką mazgoja. Mes tokie. Viskuo dalinamės. Darbais, vargais, malonumais. Ir gera taip. Aš irgi uždarbiavau. Kelias valandas savaitėje. Savaitgalius praleisdavom visi kartu. Ir taupėm visi. Štai mūsų pilsio kampelis, išpuoštas mūsų visų santaupomis, Žinai, tėveliai vis mėgsta klasikus. Domisi ir moderniuoju menu. Nenori atsilikti nuo laiko srovės. Juk visur galima rasti gerų sėklų. Su tėte įsitaisėm meškeres. Ten buvo puikių ežerų, Mama čirškindavo, ką mes sugaudavom. Ir mano draugai būdavo tokie laimingi. Mūsų namelis buvo užmiestyje, prie upės šalia krūmokšniais apaugusio kranto. Ten su draugais stovyklaudavome. Matysi, Jonai, kai ateis šiltos dienos, dumsim visi kur nors kartu.

Jonas nusikvatojo.

— Dumsim viršvalandžių kalti. Pasakas, kaip tavo, seniai sutraiškė mašinos.

— Ne, Jonai, pasakas sutraiškė pats žmogus, atsitverdamas savo širdį nuo to, kas visą gyvenimą turi išlikti gyva — pareigos ir dėkingumo, atsakomybės ir krikščioniško jo gyvenimo principų supratimo. Kai pagrindo po kojomis nebejunti — imi blaškytis, lyg suplėšytas parašiutas. Argi esi laimingas, Jonai? Argi nejauti, kad šalia tavęs nuolat stovi kažkas, kas kalba tiesiai į tavo širdį, kad tavo elgesys klaidingas? Pinigai lengvai įgyjami. Tai pigi vertybė. Yra kas tęsias amžius: gryna sąžinė ir pareigų geras atlikimas. Kas tu esi — moksleivis, vaikas, žmogus. Štai tavo kelias. Už kiekvieną iskrypimą iš linijos reikės sunkiai apmokėti. Gal ne šiandien, bet ateis tiesos suvokimas ir juo vėliau, juo skaudžiau.

— Aš noriu būti laisvas!

— Tu nesi laisvas. Tu esi vergas pinigų uždirbimo aistros ir savo brangaus laiko gaišinimo įpročių. Laisvas tu būsi, kai tavo sąžinės neslėgs joks priekaištas, kai tavo amžiaus pareigos bus natūralus tavo garbės dalykas. Maištaujantis žmogus nėra laisvas. Jis yra amžinam įtampos stovyje. Taigi, pailsėk, Jonai...

— Tu tikras pamokslininkas Brolau, nemanyki kad įtikinsi ir pakeisi mane. Tik man įdomus tavo kalbėjimas. Lyg karšta košė.., kvepia bundančia diena. Tu, nors ir vyresnis už mane, rodaisi lyg vaikas būtum.

— Jonai, išdėstyk man savo užmetimus, išsikalbėkim...

— Gal kitą kartą. Už penkiolikos minučių turiu pradėti darbą.

— Būtinai užeik rytoj. Jei tavęs nesulauksiu, pats ateisiu.

Jonas nepasakė «ne». Jis buvo išsiilgęs šviežumos. Saulius į jį padvelkė šviežiu laukų oru. Ir tie nesimatymo metai jam rūpėjo pakedenti.

— Iki pasimatymo, — pasakė jis ir švilpaudamas išnėrė pro duris.

Iš «L. L.»

J. Augustaitytė - Vaičiūnienė

Melsvas Žiedelis

Man nereikia nei kalno, nei kelio,
Ne žynčio sodo gėlės.
Aš turiu dar maldaknygėj melsvą žiedelį
Iš Šešupės lankų pradaigės.

Teeina pro šalį pavasaris jaunas
Pro arkas vainikų žalių, —
Tegu jų pastogėj lizdus paukščiai kraunas —
Pakelti pavasario jau negaliu.

Man krišpolas dūžta po kojų
Ir sprūsta iš rankų aušrinė skaisti.
Kaip kregždė šioj pakriūtėj žiemoju...
Nedalia vakarot, nėr ko kelti anksti.

Ir žmonės jau viską išsakė:
Gali tik su vėjais pasikalbėt, —
Kur gedulo dega rarotinė žvakė...
Daugiau nebėra kur skubėt.

— Praėjusį sekmadienį po 9 valados šv. Mišių įvyko mėnesinis ateitininkų susirinkimas. Susirinkimą atidarė kuopos pirmininkas Kazimieras Miliauskas. Susirinkimą pravedė Petras Makuška. protokolą rašė Klaudetė Mackevičiūtė. Kun J. Šeškevičius kalbėjo apie šv. Mišias, kaip auką. Valdybos vardu pranešimus padarė Julija Jurgelivičiūtė ir Lucija. Meninę dalį išpildė Jonas Tamaliūnas padainuodamas keleta sanpauliskiams niekad negirdėtų, Lietuvoje išmoktų dainų.

Programa kovoje su komunizmu

Urugvajuje pasirodęs naujas laikraštis «EL NUEVO HOMBRE» (Naujasis Žmogus) duoda ištisą programą kaip mes turime kovoti su komunizmu. Kovoti su komunizmu negana yra vien su ginklu rankoje, jį nugalėti reikia dvasinių ginklų, kurie suglaustai yra išreikšti šiuose 13 punktų.

1) Atnaujink savo tikėjimą, padaryk jį gyvą, gyvendamas pagal EVANGELIJĄ.

2) Kaip šeimininkas, prekybininkas, darbininkas ar tarnautojas kas bebūtum įgyvendink PILNĄ TEISINGUMĄ visuose reikaluose pagal visus REIKALAVIMUS.

3) Praktikuok ARTIMO MEILĘ, jei ji kaštuotų ir aukos bei nuostolių.

4) Skaityk, ir skleisk socialinį teisingumą, išdėstytą enciklikoje «Mater et Magistra» (Motina ir Mokytoja), kuri yra geriausia vadovė.

5) Neparemk jokiu būdu organizacijas ir sąjudžius, kurie eina kartu su KOMUNIZMU, arba kurie jam simpatizuoja ar visai nenori kovoti su juo.

6) Jei esi turtingas, neduok savo blogu pavyzdžiu vietos, kad tave vadintų «išnaudotoju», «Kapitalistu»; būk nuolankus ir atsižadėk nuo liuksuso, bei to, kas tau nereikalinga, ir savo turtu padėk kitiems žmoniškai pragyventi.

7) Jei esi neturtingas nepavydėk turtingesniems, bet dirbk padoriai ir su pasiryžimu, gink savo ŠEIMĄ, savo DRAUGIJĄ, savo TĖVYNĘ ir savo BAŽNYČIĄ.

8) Jei nesi turtingas nei vargšas, tai ištiesk savo rankas ir sujunk abi klases KRISTAUS MEILĖJE, suvienydamas juos SOCIALINIAME TEISINGUME.

9) Tamsta prekybininke, jei matai, kad kainos yra nežmoniškos, numušk jas, Tamsta Imoninke, jei matai, kad algos žemos, pakelk jas, Tamsta Darbininke, jei matai, kad tavo darbas yra negeras, pagerink jį.

10) Nelankyk ir neparemk nenormališkas filmas ar nemoralią spaudą. Moralės smugdimas yra komunizmo auginimas. Kas žlugdo moralę, tas padeda priešui.

11) Neleisk, kad Tavo vaikai užaugtų be religinio paruošimo.

12) Jei kas nors kalba prieš valdžią, prieš Bažnyčią, prieš nuosavybę ar šeimą atsargiai su tokiu, jis gali būti komunistas, ar jų draugas.

13) Tokiam atsakyk aiškiai, kad nėra reikalo pakeisti demokratijos į policinį režimą, kuris be atsakomybės galėtų žudyti nekaltus žmones. Atsakyk, kad šimtą kartų geriau yra laisvė tikėti, melstis, dirbti ir savo darbo vaisiais dalintis broliškai su visais tikrame teisingume. Atsakyk, kad mes mylime paklydusius brolius, tiktai negalime priimti jų siūlomų receptų, kurie žmoniją vietoje pagydę nuvaro į kapą.

77 METŲ BAIGĖ MOKSLUS

Pasirodo — mokytis niekada nėra per vėlu. Štai Carlos Weber, austras, būdamas 77 metų amžiaus baigė universitetą ir gavo inžinieriaus titalą.

BAUDŽIA VAIRUOTOJUS

Libano policija, jei automobilio vairuotuojas prasikalto pirmą kartą, tuojau jį veda pas kirpėją ir nukerpą visą galvą «po nulį», jei pagauna antrą ar trečią kartą, gresia ilgametis kalėjimas. Kas būtų São Paulyje, jei tokias bausmes policija pritaikintų?

VAISTAS NUO ŠIRDIES LIGŲ

Anglijoj surastas naujas vaistas vardu «atromid» nuo įvairių širdies ligų. Jis dar yra bandymo stadijoj, bet tikimasi tais vaistais daug padėti širdies ligoniamsnes. Jis kontroliuoja riebalų susitelkimą kraujo induose.

FABRICA DE MALHAS

Petras Šukys

gamina meniškus ir stiprius megstinukus, rubelius naujagimiams ir kit.
Rua Jundiapeba, 45, Fone : 63-4258 Vila Zelina (arti R. Ibitirama ir Av. Zelina).

Lietuvi
Klausyk ir remk

LIETUVISKA PROGRAMA

kuri yra transliuojama kiekvieną sekmadienį, 14 val. per RADIO NOVE DE JULHO, trumpomis 31 metro bangomis.
Patarimus, aukas siųsti šiuo adresu. Mons. P. Ragažinskas, caixa Postal 4118. São Paulo.

MALONI ŽINIĄ LIETUVIAMS

LIETUVĖ ADVOKATĖ IRENE GRITĖNAS DUODA NEMOKAMAI JURIDINES INFORMACIJAS SAVO TAUTIEČIAMS

IRENE GRITĖNAS
Advogada

ESCRITÓRIO
Praça da Sé, 323 - 10 c/101/102
Fone 33-9951

RESIDENCIA
Rua Coelho Neto 281
Fone: 63 3697, V. Prudente

Escritório Contábil Vila Zelina S/C Ltda.

(REGISTRADO NO C.R.C.)

RAPIDEZ — HONESTIDADE — PREÇOS MODICOS

Horário: das 8 às 19 horas

Aberturas de firmas - Encerramentos de firmas - Transferências de firmas - Contratos na Junta Comercial - Distratos na Junta Comercial - Registros de firmas na Junta Comercial - Escritas com contabilidade em geral - Escritas fiscais em geral - Contratos de locações - Cartas de fiança - Seguros de fogo - Seguros de acidentes - Requerimentos em geral - Defesas e recursos

PRAÇA SÃO JOSÉ DOS CAMPOS, 8 - SALAS 1 E 2 - FONE: 63-6005 - VILA ZELINA - SÃO PAULO

Gera kokybė, pigiau kaip kitur, greitas įteikimas, mandagus patarnavimas tiktai

ANTANO PAVILONIO

INDUSTRIA DE ARTEFATOS PLASTICOS
"PAVILONIS"

Rua Prof. Gustavo P. de Andrade, 884 - 902, caixa postal 4118 - Vila Zelina, Tel 63-4130 São Paulo.
Čia yra didžiausias pasirinkimas, dideliais ir mažesniais kiekiais, įvairiausių rūšių ir spalvų guzikų ir lietsargiams dalių.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų

ŠIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294
São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui
Ateikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

Casa Sprindys & Cia.

PÇA. S. JOSÉ dos CAMPOS, 1 - V. ZELINA - TEL. 63-5915
Geležies isdirbiniai ir dažai viskas elektros irengimui namu reikmens ir zaislai, ivairiausios dovanos visoms progoms.

ESCRITORIO CONTABIL
NASCIMENTO

Irmãos Nascimento
REG. C.R.C. SP. Nro 1.484
Atlieka firmų atidarymus, perleidimus, komercines ir industrialines apyskaitas, sutvarko dokumentus, sudaro sutartis surašo prašymus ir kitos rušies darbus atlieka.
Juridinis Departamentas — Nejudomo turto pardavimas
Av. Zelina, 831 — Vila Zelina — Tel. 63-7140 - S. Paulo

ALEKSAS KALINAUSKAS
Advokatas

atlieka visus teisinio pobudžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Residencia:
R. Joaquim Piza, 204

Raštinė:
R. 15 de Novembro, 244
4.o - Sala 7 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

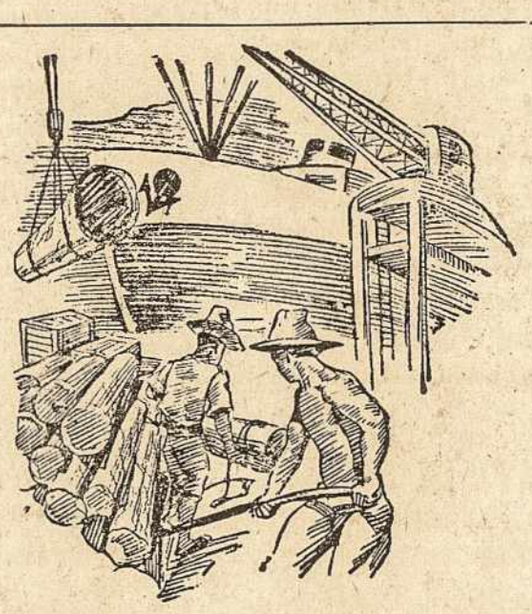

PRANAS & CIA. LTDA.
Madeiras em geral

SÉDE: Rua México, 98 - 9.o - sala 904 — Fone: 52-0228
Enderêço Telegrafico: «CABIUNA»
Rio de Janeiro

Serraria «ITA» — Serra dos Aimorés — Municipio de Nanque - Estado de Minas Gerais

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA
"SOFIJA"

Mokina kirpimo siuvimo, madų modelių braižybos ir pritaikomojo meno
Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas valdiškiems egzaminams (habilitação)
Mokykla turi visas valdiškas teises yra registruota «Departamento do Ensino Profissional»
Pamokos vyksta vakarais
- Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaitę -
Rua da Graça, 381 — casa 6 — Bom Retiro

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMÃOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vandenis yra senai žinomas gėrimas kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefones: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

EMBU
FONTE DOS JESUITAS

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indu bei darbo įrankiu krautuvė tiktai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

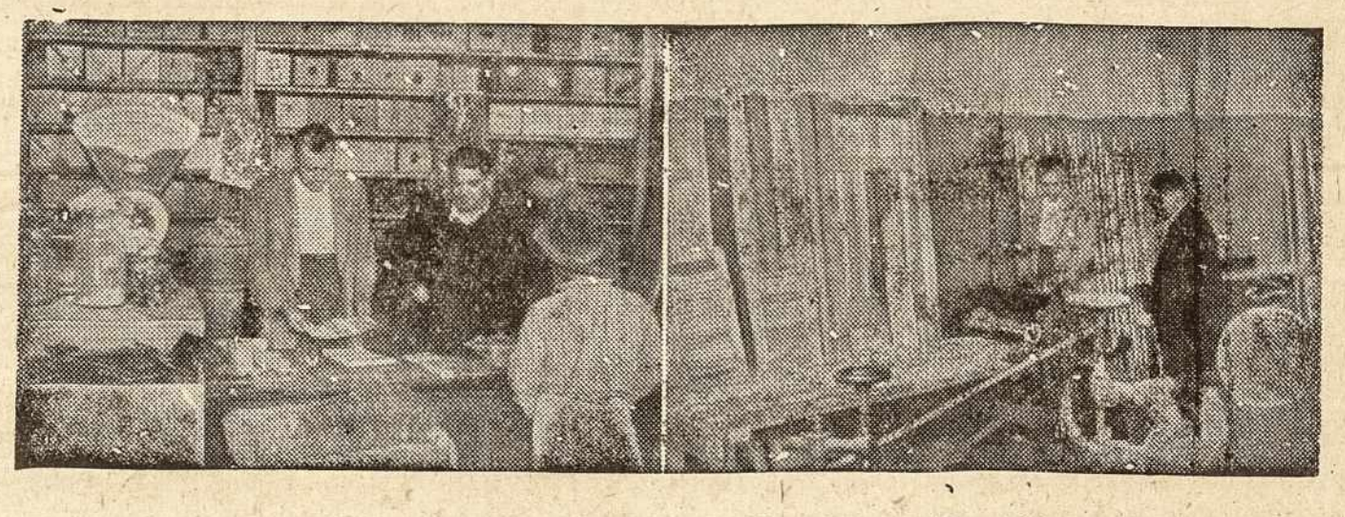

RUA COSTA BARROS, 34-C TEL. 63-3285 VILA ALPINA

MŪSŲ LIETUVĄ GALIMA UŽSISAKYTI

Ir pr enumeratą apsimokėti pas šiuos asmenis:

Stasio Saldžio krautuvėje, Rua Clemente Alvares, 137, Lapa.

Kun. J. Seškevičius V. Zelinos klebonijoje,

B. Šukevičius (spaustuvėje) Av. Zelina, 515.

J. Baužys Rua Manaias, 21,

P.P. Remenčius, Praça Carlos Gomes, 180 (prie Av. Liberdade),

J. Karpavičius, Av. S. João 233 (prieš centralinį paštą),

Juozas Matelionis, Rua Iatai, 26, Casa Verde,

Tėvą J. Bružiką S.J. prie S. Gonçalo bažnyčios, Pr. João Mendes.

K. Meškauską, Lapa, Rua Williams Speers; 700, arba Mašinraščio kursuose,

Andr. Pupienį, Rl Oratorio: 1224, Mooca,

B. Tubelį ir Kučinską, Moinho Velho

Stočkų Parquedas Nações.

«Mūsų Lietuvos» atstovė Rio de Janeire yra p. Uršulė Gaulienė, Rua General Pedra 351.

SIUVĖJAS

POVILAS AMBROZEVIČIUS
Rua Inhagapi, 47 V. Zelina
(prasideda iš Av. Zelina, 595)

MARTYNO MAŽVYDO BIBLI

Mūsų Lietuva

AV. ZELINA, 515 — CAIXA POSTAL, 4118 — SÃO PAULO

BRANGUS TAUTIETI, ATSIMINK, KAD SAVAITRAŠTIS «MŪSŲ LIETUVA» YRA VIENINTELIS LIETUVIŠKAS LAIKRAŠTIS BRAZILIJOJE. TAIP PAT ŽINOK, KAD JIS YRA TAVO IŠTIKIMAS DRAUGAS, PATARĖJAS IR GYNĖJAS. TO DĖL KIEKVIENAS SĄMONINGAS LIETUVIS SKAITO, PLATINA IR PRENUMERUOJA «MŪSŲ LIETUVĄ».

«M. L.» prenumeratoriai — remėjai įnešę po 1000, kr., Sofija Misiukaitė, Albertas Raulickis.

GRĄŽINO LAIŠKĄ

Vaistų nebesiųskite į Lietuvą, nes be tenykščio gydytojo recepto ir nurodymo, kad reikalingi vaistai, paštas neišduoda siuntinio, bet, jeigu registruotas grąžina atgal. Vienas lietuvis siuntė laiške keleta vaistų grūdelių ir tuos grąžino su prancūzišku užrašu: «Ouvert d'office (p 62 de la Convention) Inspecteur de douane». Be to uždėta rusiška antspauda: «Vilniuskaja Tamožnia Podležit rasporaženiju za granicu. Medikamenty zapreščeny k pe esylkie».

Bet mums ir tai įdomu ir svarbu, kad pašto pastabose nieko nėra lietuviškai: tik prancūziškai ir rusiškai. Lietuviškai — nė žodelio. Vadinasi, Lietuva figuruoja, kaip Rusijos dalis. Prancūzų kalba panaudota, kaip tarptautinė.

TĖVAS BRUNO MARKAITIS, S. J MUZIKAS

Lietuvių jėzuitų provincijolas, T. Bruno Markaitis, kuris šiemet lankėsi São Pauly ir Montevideo, ima garsėti tarptautinėje muzikoje Štai kaip įvertina jo muziką Floridos universiteto muzikos profesorė Dr. Maxine Ma Kay:

«Tėvo Markaičio kompozicija «Miražas» nustebino klausytojus savo ultramodernėmis vidinėmis dalimis, ypač savo disonansais, kurie su kromatiškais pagražinimais prime na muzikinę giminystę su Schoenbergo ekspresionistėmis tendencijomis. Gal tik pas Šostakovič ar vėlesniuose kompozitoriuose, kaip pas Kabalevsky, Khačaturianą, ar pas patį Čerepniną, galima būtų jieškoti panašaus kompozicinio priartėjimo

Geriausiai galima pasakyti kad Tėvas Markaitis yra savistovus kūrėjas ir jo originalumas, kuriame matosi disciplinuotas kompozicijos subrendimas. klausytojų buvo labai įvertintas». (Dr. VI.16).

— Lietuvių Sąjunga Brazilijoje įvykusiame susirinkime 15 d rugpiūčio nutarė turimus pastatus perleisti lietuviams jėzuitams, išnuomavimo formoje, trisdešimčiai metų Išnuomavimo sąlygos yra aptariamos valdybos ir susirinkimo poros pririnktų narių. Galutinai reikalas bus išspręstas sekančiame susirinkime.

— Laiškai: J, Dobrovolkiui Iz Seliokienei, L. Adomavičiūtei, R Dovydaičiui, R. Rakauskui, I Klišytei, M. Jonavičiūtei, O. Švitrai, J. Novitski.

PAJIEŠKOMAS

ANTANAS BRINEVIČIUS, atsiliepti Juozevičiui, Rua Pascoal Moreira, 31, Mooca, S. Paulo Jieško gimnės iš Lietuvos

— Pajieškomas VACLOVAS CHMILIAUSKAS, sūnus Zigmanto ir Teresės. Jieško seseuo iš Lietuvos. Atsiliepti Sofija Beresnevičius, Rua Fabiano Alves, 25, V. Zelina

— VILA ZELINOS LIETUVIŲ KUNIGŲ telefonas 63-5975

KERMOŠIAUS PAJAMOS

Pirmąją savaitę (šeštadienį ir sekmadienį) kermošius davė pajamų 102.470,00 antrąją 102 700,00 trečiąją 89.000,00 rugpiūčio 15 d. 45 000,00

— Praėjusį sekmadienį Seno Malūno lietuviai turėjo bendrus pietus tos apylinkės veikėjui Juozui Lukoševičiui pagerbti.

— 6 dieną rugsėjo 8 val. Vila Zelinos bažnyčioje bus laikomos gedulingos šv. Mišios už Juozo Navarausko iš Agua Rasa sielą. Velionies žmona Ona Navarauskienė kviečia visus gimines pažystamus ir draugus atvykti į mišias ir pasimelsti už a. a. Juozapo vėlę.

— Antradienį laivu iš Santos uosto nuolatiniam apsigyvenimui į Amerika išvyko Valeikų šeima Mokytoja Valeikienė šešis metus dirbo lietuviškoje mokykloje, Marijonas Valeika aprūpindavo koloniją lietuviška juoda duona, sūnus Algis priklause L. K. B Chorui Kartu išvyko dukros Dalla ir Gražina Daktė Giedrė, kuri dabar tarnybos reikalais yra nuvykusi į Ameriką grįš atgal į Braziliją. Išvykstantiems buvę ir esamieji lietuviškos mokyklos mokytojai p. Gudavičienės bute surengė kuklias draugiškas išleistuves ir įteikė atsiminimo dovanė ę Laimingo gyvenimo naujam krašte.

— NEPAMIRŠKITE APSILANKYTI Vila Zelinos Kermošiuje Šeštadieniais ir Sekmadieniais susitiksite iš kitur atvykusius ir Vila Zelino e gyvenančius lietuvius išbandysite savo laimę, skaniai pasivaišinsite lietuviškais valgiais ir «šoraskais» ir paremsite jaunimo namų statybą

— Praeitą savaitę S. Paulyje lankėsi kun. Andrius Sėnkus iš New Yorko Jis buvo nuvykęs į Buenos Aires aplankyti savo brolį. Iš S Paulo svečias išvyko į Rio ir iš čia į Miami.

— Tėvas Jonas Bružikas S.J. praėjusią savaitę išvyko į Santos kelių dienų poilsiui. Ta proga aplankė Santos gyvenančius lietuvius

LENKIJOJ DAR GALIMA PROTESTUOTI, BET NE LIETUVOJ..

Gniezne Lenkijos komunistinė valdžia dėjo pastangas išblaškyti bažnytinę procesiją šv. Adalberto šventėje. Kardinolas Višinskis pasakė protesto pamokslą ir jo už tai nesuėmė. Lietuvoj taip negalėtų. Jis kalbėjo: «Valdžios įstaigos įžeidė mūsų tautos tikinčiuosius, kurie norėjo pagerbti savo šventąjį ir tautos globėją.. Bet mes neprarasime drąsos, nemesime kovoję, nors mūsų jaunimą šalina iš miesto, kad jis nedalyvautų procesijoj. o mums patiems daro didžiausias kliūtis.

Galiu prisiekti — pabrėžė kardinolas Višinskis, — kad ir antrąjį tūkstantį metų Lenkija išliks katalikiška. Daug pasikeitimų įvyko mūsų gyvenime, bet tikėjimas į Dievą nesusilpnėjo. Lenkų tautos akys yra nukreiptos į Romą Iš ten ji laukia moralinio sustiprinimo baigė kardinolas.

Lietuvoj žodžio, spaudos, organizacijų laisvė visiškai užgniaužta Už tokį pamokslą Lietuvos vyskupas tuojau atsidurtų Sibire. Dėl ko taip? Mat Lenkijoj nors valdžia komunistiška, bet dar lenkiška, ir Lenkija nėra dar taip žiauriai Maskvos pavergta, kaip Lietuva.

LIETUVIŠKŲ PAMALDŲ KALENDORIUS

Pirmą mėnesio sekmadienį Parque das Nações 10 val Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:
Bom Retire, 10 val.
Utinga 18,00 val.,

Trečią:
Agua Rasa 8 val.,
Moinho Velho 11 val.,
Lapa 16 val.,

Ketvirtą:
Vila Guilhermine 17 val.

Paskutinį:
Vila Anastacio 08'8 val.,

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė «A voz da Lituania» yra transliuojama PIRMADIENIAIS nuo 20.15 val. iki 20,45 val.,

LIETUVIŠKŲ PROGRAMOS TRANSLIACIJOS

(Lietuvos laiku)
VATIKANO RADIJAS

Kasdien 20,15 iki 20,50 val
Sekmadieniais 10,30 iki 11 val 19, 25, 31 ir 196 metrų bangomis.

Para Deputado Estadual

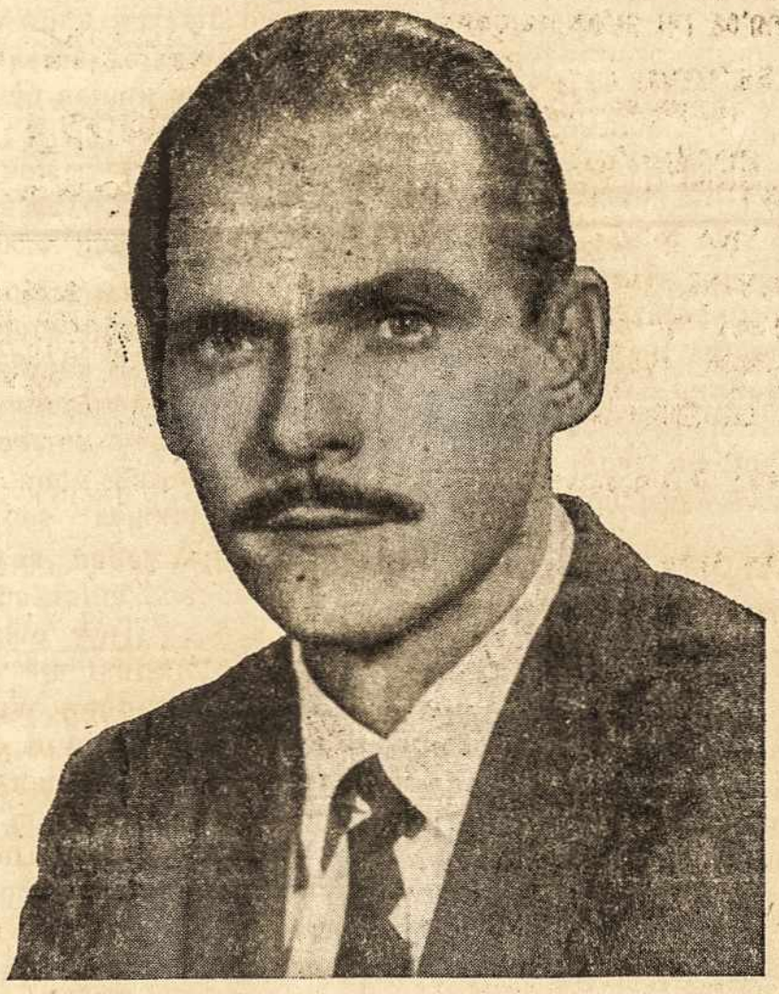

ADAMO KOZAKEVIC
(ADOMAS KOZAKEVIČIUS)
Candidato na Chapa P. T. N.

LIETUVIS ADVOKATAS
Albertas Pavilavicius
atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.
Av. Liberdade, 47 - 9 o Andar *Res.: R. Fernando Falcão, 35*
Fones: 37-0395 - 35-5650 - 33-6011 *São Paulo*

PRANEŠIMAS
Lankydamiesi Romoje, Italijoje, apsistokite naujai įrengtuose Liet. Šv. Kazimiero Kolegijos svečių namuose:
«VILLA LITUANIA»
Piazza Asti 25 (Via Casalmonferrato 33. Tel. 78.90.33 78.00.14)
ROMA — ITALIA.
Rasite jaukią aplinką, sveiką maistą ir neperdėtą kainą.
Pageidaujama, kad dėl apsistojimo laiko būtų susitarta iš anksto.
KOLEGIJOS VADOVYBĖ.

Visiems linkime laimingos kelionės Bet kartais visaip atsitinka., tenka sulamdyti automobilis, ar motoras sustoja veikęs Tokiais atvejais kviečiame pasinaudoti mūsų gerų specialistų, mandagiu ir pigiu patarnavimu:
AUTO MECANICA E FUNILARIA VINA DEL MAR
kurios savininkais yra Jonas Razulevičius ir Andrius Balčiūnas, Rua Donatarios, 49, Mooca — São Paulo
Fone: 93 4486 (recados).

Lietuviškas žodis, daina ir muzika aidi tropikų padangėje iš
RADIO CLUBE SANTO ANDRÉ
ilgomis, 1495 kilociklų bangomis,
kiekvieną sekmadienį devintą 21). val. vakaro.
Per radijo galima pasveikinti gimtadienio, vardadienio, vestuvių ir kitomis progomis.
Radijui laiškus siųsti šiuo adresu. caixa postal 4118, São Paulo Fone: 63-5975.

Para Deputado Federal
SANTA PAULA NETO
Presidente da Associação dos Profissionais de Imprensa de São Paulo - APISP